

7. HAFTA

TUR181

TÜRK DİLİ I

KBUZEM

Karabük Üniversitesi

Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

Konu Başlıkları

13. Birleşik Sözcüklerin Yazılışı
 1. Bitişik Yazılan Birleşik Sözcükler
 2. Ayrı Yazılan Birleşik Sözcükler
14. Büyük Harflerin Kullanıldığı Yerler
15. Kısaltmalar

Temel Kavramlar

Bu bölümde; imla kurallarının ne olduğu, bir yazıda doğabilecek yazım yanlışlarının neler olduğu, yazım yanlışlarının nasıl giderilmesi gerektiği konularına değinilecektir.

Birleşik Sözcük

Belirtisiz isim tamlamaları, sıfat tamlamaları, isnat grupları, birleşik fiiller, ikilemeler, kısaltma grupları ve kalıplaşmış çekimli fiillerden oluşan ifadeler yeni bir kavramı karşıladıklarında birleşik kelime olurlar.

Birlikte Yazılan Birleşik Sözcüklerin Yazım Kuralları

1. Ses düşmesine uğrayan birleşik kelimeler bitişik yazılır:

- *birbiri* (< biri biri)
- *kaynana* (< kayın ana)
- *nasıl* (< ne asıl)
- *pazartesi* (< pazar ertesi)

2. Özgün biçimleri tek heceli bazı Arapça kökenli kelimeler *etmek, edilmek, eylemek, olmak, olunmak* yardımcı fiilleriyle birleşirken ses düşmesine, ses değişmesine veya ses türemesine uğradıklarında bitişik yazılır:

- *emretmek*
- *kaybolmak*
- *darbetmek*
- *hamdetmek*
- *affetmek*
- *reddetmek*
- *hissetmek*
- *kaydetmek*

3. Kelimelerden her ikisi veya ikincisi, birleşme sırasında anlam değişmesine uğradığında bu tür birleşik kelimeler bitişik yazılır.

a. Bitki adları:

- *aslanağzı*
- *civanperçemi*
- *keçiboynuzu*
- *kuşburnu*
- *turnagagası*
- *açıkağız*
- *akkuyruk* (çay)
- *alabaş*
- *altınbaş* (kavun)
- *altıparmak* (palamut)
- *beşbıyık* (muşmula)
- *çobançantası*
- *karnıkara* (börülce)
- *katırtırnağı*
- *kuşyemi*
- *şeytanarabası*
- *yıllanyastığı*
- *akşamsefası*
- *camgüzeli*
- *çadıruşağı*
- *ayşekadın* (fasulye)
- *hafızali* (üzüm)
- *havvaanaeli*
- *meryemanaeldiveni*

b. Hayvan adları:

- *danaburnu* (böcek)
- *akbaş* (kuş)
- *alabacak* (at)
- *bağrıkkara* (kuş)
- *beşparmak* (deniz hayvanı)
- *çakırkanat* (ördek)
- *kababurun* (balık)
- *kamçıkuyruk* (koyun)
- *kamışkulak* (at)
- *kara göz* (balık)

- *karafatma* (böcek)
- *kızılkana* (balık)
- *sarıkuyruk* (balık)
- *yeşilbaş* (ördek)
- *sazkayası* (balık)
- *sırtıkara* (balık)

c. Hastalık adları:

- *itdirseği* (arpacık)
- *delibaş*

d. Alet ve eşya adları:

- *balıkgözü* (halka)
- *deveboynu* (boru)
- *domuztırnağı* (kanca)
- *horozayağı* (burgu)
- *kargaburnu* (alet)
- *kedigözü* (lamba)

e. Biçim, tarz, tür, motif vb. adlar:

- *ayıbacığı* (yelken biçimi)
- *balıksırtı* (desen)
- *civankaşı* (nakış)
- *eşeksırtı* (çatıbiçimi)
- *kazkanadı* (oyun)
- *kırlangıçkuyruğu* (işaret)

f. Yiyecek adları:

- *hanımgöbeği* (tatlı)
- *kadınbudu* (köfte)
- *kedidili* (bisküvi)
- *dilberdudağı* (tatlı)
- *tavukgöğsü* (tatlı)

g. Oyun adları:

- *beştaş*

- *dokuztaş*

- *üçtaş*

h. Gök cisimlerinin adları:

- *Altıkardeş* (yıldız kümesi)
- *Arıkovanı* (yıldız kümesi)

- *şeytaniğnesi*
- *yalıçapkını* (kuş)
- *bozbakkal* (kuş)
- *bozyürük* (yılan)
- *karadul* (örümcek)

- *karabaş*
- *karabacak*

- *leylekgagası* (alet)
- *sıçankuyruğu* (törpü)
- *gagaburun* (gemi)
- *kancabaş* (kayık)
- *adayavrusu* (tekne)

- *koçboynuzu* (desen)
- *köpekkuyruğu* (yağlı güreş)
- *sıçandişi* (dikiş)
- *balgümeci* (dikiş)
- *beşikörtüsü* (çatı biçimi)
- *turnageçidi* (fırtına)

- *vezirparmağı* (tatlı)
- *bülbülyuvası* (tatlı)
- *kuşlokumu* (kurabiye)
- *alinazik* (kebab)

- *Küçükayı* (yıldız kümesi)
- *Kervankıran* (yıldız)

- *Samanyolu* (yıldız kümesi)
- *Yedikardeş* (yıldız kümesi)

1. Renk adları:

• <i>baklaçiçeği</i>	• <i>kavuniçi</i>	• <i>turnagözü</i>
• <i>balköpüğü</i>	• <i>narçiçeği</i>	• <i>vapurdumanı</i>
• <i>camgöbeğ</i>	• <i>ördekbaşı</i>	• <i>vişneçürüğü</i>
• <i>devetüyü</i>	• <i>ördekgagası</i>	• <i>yavruağzı</i>
• <i>fildişi</i>	• <i>tavşanağzı</i>	
• <i>gülkurusu</i>	• <i>tavşankanı</i>	

i. Oğlu, kızı sözleri:

• <i>çapanoğlu</i>	• <i>hinoğluhin</i>
• <i>eloğlu</i>	• <i>elkızı</i>

4. (-a, -e, -ı, -i, -u, -ü) zarf-fiil ekleriyle *bilmek, vermek, kalmak, durmak, gelmek* ve *yazmak* fiilleriyle yapılan tasvirî fiiller bitişik yazılır:

• <i>sevebilmek</i>	• <i>gidedurmak</i>
• <i>gölüvermek</i>	• <i>süregelmek</i>
• <i>uyuyakalmak</i>	• <i>öleyazmak</i>

5. Bir veya iki ögesi emir kipiyle kurulan kalıplaşmış birleşik kelimeler bitişik yazılır:

• <i>albeni</i>	• <i>unutmabeni</i>	• <i>örtbas</i>
• <i>ateşkes</i>	• <i>batçık</i>	• <i>tutkal</i>
• <i>gelberi</i>	• <i>çekyat</i>	• <i>veryansın</i>
• <i>sallabaş</i>	• <i>kapkaç</i>	• <i>yapboz</i>

6. (-an/-en), (-r/-ar/-er/-ır/-ir), (-maz/-mez ve -mış/-miş) sıfat-fiil ekleriyle kurulan kalıplaşmış birleşik kelimeler bitişik yazılır:

• <i>cankurtaran</i>	• <i>barışsever</i>	• <i>külyutmaz</i>
• <i>çöpçatan</i>	• <i>baştanımaz</i>	• <i>tanrıtanımaz</i>
• <i>dalgakıran</i>	• <i>değerbilmez</i>	• <i>varyemez</i>
• <i>gökdelen</i>	• <i>hacıyatmaz</i>	• <i>çokbilmiş</i>
• <i>akımtoplar</i>	• <i>kadirbilmez</i>	• <i>güngörmüş</i>
• <i>altıpatlar</i>	• <i>kuşkonmaz</i>	

7. İkinci kelimesi -dı (-di / -du / -dü, -tı / -ti / -tu / -tü) kalıplaşmış belirli geçmiş zaman ekleriyle kurulan birleşik kelimeler bitişik yazılır:

- *çitkırıldım*
- *gecekondu*
- *hiünkârbeğendi*
- *imambayıldı*
- *karyağdı*

- *mirasyedi*
- *papazkaçtı*
- *serdengeçti*
- *şıpsevdi*
- *zıpçıktı*

8. Her iki kelimesi de *-dı* (*-di / -du / -dû, -tı / -ti / -tu / -tü*) belirli geçmiş zaman veya *-r* (*-ar / -er*) geniş zaman eklerini almış ve kalıplaşmış bulunan birleşik kelimeler bitişik yazılır:

- *dedikodu*
- *oldubitti*
- *biçerdöver*

- *okuryazar*
- *uyurgezer*
- *yanardöner*

9. Somut olarak yer bildirmeyen *alt*, *üst* ve *üzeri* sözlerinin sona getirilmesiyle kurulan birleşik kelimeler bitişik yazılır:

- *ayakaltı*
- *bilinçaltı*
- *gözaltı* (gözetim)
- *akşamüstü*
- *ayaküstü*
- *bayramüstü*

- *olağanüstü*
- *öğleüzeri*
- *suçüstü*
- *yüzüstü*
- *akşamüzeri*
- *ayaküzeri*

10. İki veya daha çok kelimenin birleşmesinden oluşmuş kişi adları, soyadları ve lakaplar bitişik yazılır:

- *Alper*
- *Gülnihal*
- *Adıvar*

- *Gökalp*
- *Güntekin*
- *Boynueğri Mehmet Paşa*

11. İki veya daha çok kelimedenden oluşmuş il, ilçe, semt vb. yer adları bitişik yazılır:

- *Çanakkale*
- *Gümüşhane*
- *Pınarbaşı*

- *Şebinkarahisar*
- *Beşiktaş*
- *Kabataş*

12. *Şehir, köy, mahalle, dağ, tepe, deniz, göl, ırmak, su, çay* vb. kelimelerle kurulmuş sıfat tamlaması ve belirtisiz isim tamlaması kalıbındaki yer adları bitişik yazılır:

- *Eskişehir*
- *Suşehri*
- *Batıkent*
- *Çengelköy*

- *Yenimahalle*
- *Uludağ*
- *Kocatepe*
- *Karadeniz*

- *Acıgöl*
- *Yeşilırmak*
- *Karasu*
- *Akçay*

13. Kişi adları ve unvanlarından oluşmuş mahalle, meydan, köy vb. yer ve kuruluş adlarında, unvan kelimesi sonda ise gelenekleşmiş olarak bitişik yazılır:

- Bayrampaşa (semt)
- Davutpaşa (semt)
- Gazi Osmanpaşa (mahalle)
- Ertuğrulgazi (ilçe)
- Kemalpaşa (ilçe)
- Necatibey (cadde)

14. Ara yönleri belirten kelimeler bitişik yazılır:

- güneybatı
- güneydoğu
- kuzeybatı
- kuzeydoğu

15. Dilimizde her iki ögesi de asıl anlamını koruduğu hâlde yaygın bir biçimde gelenekleşmiş olarak bitişik yazılan kelimeler de vardır:

a. Baş sözüyle oluşturulan sıfat tamlamaları:

- başağırlık
- başbakan
- başbayan
- başcavuş
- başeser
- başfiyat
- başhekim
- başhemşire
- başkahraman
- başkent
- başkomutan
- başköşe
- başmüfettiş
- başöğretmen
- başparmak
- başpehlivan
- başrol
- başsavcı
- başyazar

b. Bir topluluğun yöneticisi anlamındaki başı sözüyle oluşturulan belirtisiz isim tamlamaları:

- aşçıbaşı
- binbaşı
- çarkçıbaşı
- çeribaşı
- elebaşı
- mehterbaşı
- onbaşı
- ustabaşı
- yüzbaşı

c. Ağa, baba, bey, efendi, hanım, nine vb. sözlerle kurulan birleşik kelimeler:

- ağababa
- ağabey
- beyefendi
- efendibaba
- hanımanne
- hanımefendi
- hacıağa
- kadınnine
- paşababa

d. Biraz, birçok, birçoğu, birkaç, birkaçı, birtakım, herhangi, hiçbir, hiçbirisi belirsizlik sıfat ve zamirleri de gelenekleşmiş olarak bitişik yazılır.

16. *Ev* kelimesiyle kurulan birleşik kelimeler bitişik yazılır:

- *aşevi*
- *basımevi*
- *doğumevi*
- *gözlemevi*
- *huzurevi*
- *konukevi*
- *orduevi*
- *öğretmenevi*
- *polisevi*
- *yayınevi*

17. *Hane, name, zade* kelimeleriyle oluşturulan birleşik kelimeler bitişik yazılır:

- *çayhane*
- *dershane*
- *kahvehane*
- *yazıhane*
- *beyanname*
- *kanunname*
- *seyahatname*
- *siyasetname*
- *amcazade*
- *dayızade*
- *teyzezade*

18. *-zede* ile oluşturulmuş birleşik kelimeler bitişik yazılır:

- *depremzede*
- *kazazede*
- *afetzede*
- *selzede*

19. Farsça ve Arapça kurallara göre oluşturulan sözler bitişik yazılır:

- *gayrimenkul*
- *gayrimeşru*
- *kuveyımilliye*
- *misakımillî*
- *suikast*
- *hüsnükuruntu*
- *hüsnüniyet*
- *darülfünun*
- *fevkalade*
- *hıfzıssıhha*
- *şeyhülislam*
- *aleykümselem*
- *inşallah*
- *maşallah*
- *velhasıl*

20. Müzikte kullanılan makam adları bitişik yazılır:

- *acembuselik*
- *muhayyerkürdi*

NOT: Bir sıfatla oluşturulan usul adlarında sıfat ayrı yazılır: *ağır aksak, yürük aksak, yürük semai* vb.

21. Kanunda bitişik geçen veya bitişik olarak tescil ettirilmiş olan kuruluş adları bitişik yazılır:

- *İçişleri*
- *Dışişleri*
- *Genelkurmay*
- *Yükseköğretim Kurulu*
- *Açıköğretim Fakültesi*
- *Gaziosmanpaşa Üniversitesi*

22. Renk adlarıyla kurulan bitki, hayvan veya hastalık adları bitişik yazılır:

- *akağaç*
- *karadut*
- *sarıçiçek*
- *alabalık*
- *bozayı*
- *aksu*

Ayrı Yazılan Birleşik Sözcüklerin Yazım Kuralları

1. *Etmek, edilmek, eylemek, olmak, olunmak* yardımcı fiilleriyle kurulan birleşik fiiller, ilk kelimesinde herhangi bir ses düşmesi veya türemesine uğramazsa ayrı yazılır:

- *alt etmek*
- *arz etmek*
- *azat etmek*
- *dans etmek*
- *el etmek*
- *göç etmek*
- *ilan etmek*
- *kabul etmek*
- *kul etmek*
- *kul olmak*
- *not etmek*
- *söz etmek*
- *terk etmek*
- *var olmak*
- *yok etmek*
- *yok olmak*

2. Birleşme sırasında kelimelerinden hiçbirisi veya ikinci kelimesi anlam değişikliğine uğramayan birleşik kelimeler ayrı yazılır.

a. Hayvan türlerinden birinin adıyla kurulanlar:

- *ada balığı*
- *kılıç balığı*
- *köpek balığı*
- *ton balığı*
- *yılan balığı*
- *acı balık*
- *bıyıklı balık*
- *ardıç kuşu*
- *arı kuşu*
- *deve kuşu,*
- *muhabbet kuşu*
- *ağustos böceği*
- *ateş böceği*
- *circir böceği*
- *hamam böceği*
- *uçuç böceği*
- *uğur böceği*
- *çalgıcı böcek*
- *sümüklü böcek*
- *at sineği*
- *et sineği*
- *meyve sineği*
- *sığır sineği*
- *uyuz sineği*
- *deniz yılanı*
- *ok yılanı*
- *su yılanı*
- *Ankara keçisi*
- *findık faresi*
- *tarla faresi*
- *tarla sıçanı*
- *ada tavşanı*
- *yaban tavşanı*
- *bal arısı*
- *yaprak arısı*
- *Pekin ördeği*
- *Ankara kedisi*
- *bozkır kedisi*
- *Afrika domuzu*

b. Bitki türlerinden birinin adıyla kurulanlar:

- *çörek otu*
- *ökse otu,*
- *pisipisi otu,*
- *küpe çiçeği*
- *meyan kökü*
- *yer elması*
- *deve diken*
- *kuş üzümü*
- *yer mantarı*
- *şeker kamışı*
- *Japon gülü*
- *Antep fıstığı*
- *sırık fasulyesi*
- *Japon sarmaşığı*
- *dut kurusu*
- *kuru fasulye*
- *dağ elması*
- *yer elması*
- *kuru üzüm*
- *at kestanesi*

NOT : Çiçek dışında anlamlar taşıyan *narçiçeği* (renk), *suçiçeği* (hastalık); ot dışında anlamlar taşıyan *ağızotu* (barut), *sıçanotu* (arsenik); ses düşmesine uğramış olan *çöreotu* ve yazımı gelenekleşmiş olan *semizotu*, *dereotu* bitişik yazılır.

c. Nesne, eşya ve alet adlarından biriyle kurulan birleşik kelimeler:

- *çakmak taşı*
- *el sabunu*
- *yel değirmeni*
- *itfaiye aracı*
- *İngiliz anahtarı*
- *alt geçit*
- *üst geçit*
- *tüp geçit*
- *dolma kalem*
- *dönme dolap*
- *toplu iğne*
- *tuz ruhu*

d. Yol ve ulaşım ile ilgili birleşik kelimeler:

- *Arnavut kaldırımı*
- *çevre yolu*
- *kara yolu*
- *keçi yolu*

e. Durum, olgu ve olay bildiren sözlerden biriyle kurulan birleşik kelimeler:

- *açık oturum*
- *açık öğretim*
- *ana dili*
- *Ay tutulması*
- *baş belası*
- *çözüm yolu*
- *güç birliği*
- *iş bölümü*
- *madde başı*
- *yer çekimi*
- *iş birliği*

f. Bilim ve bilgi sözleriyle kurulan birleşik kelimeler:

- *dil bilimi*
- *gök bilimi*
- *dil bilgisi*
- *şekil bilgisi*

g. Yuvar ve küre sözleriyle kurulan birleşik kelimeler:

- *göz yuvarı*
- *taş küre*
- *yarım küre*

h. Yiyecek, içecek adlarından biriyle kurulan birleşik kelimeler:

- *talaş böreği*
- *badem yağı*
- *maden suyu*
- *tulum peyniri*
- *tas kebabı*
- *İnegöl köftesi*
- *ezogelin çorbası*
- *irmik helvası*
- *Kemalpaşa tatlısı*
- *kestane şekeri*
- *balık yumurtası*
- *burgu makarna*
- *üzümlü kek*
- *çiğ köfte*
- *içli köfte*
- *dolma biber*
- *kesme şeker*
- *süzme yoğurt*
- *yarma şeftali*
- *kuru yemiş*

1. Gök cisimleri:

- Çoban Yıldızı
- Kutup Yıldızı
- kuyruklu yıldız

- gök taşı
- meteor taşı

i. Organ veya organ yerine geçen sözlerden biriyle kurulan birleşik kelimeler

- elmacık kemiği
- köpek dişi
- takma diş
- yüzük parmağı
- safra kesesi
- takma kol

j. Benzetme yoluyla insanın bir niteliğini anlatmak üzere bitki, hayvan ve nesne adlarıyla kurulan birleşik kelimeler:

- çetin ceviz
- çöpsüz üzüm
- eski kurt
- sarı çıyan
- sağlam inek
- eski toprak
- eski tüfek
- kara maşa
- sapsız balta
- çakır pençe
- demir yumruk
- kuru kemik

k. Zamanla ilgili birleşik kelimeler

- bağ bozumu
- gece yarısı
- gün ortası
- hafta başı
- hafta sonu

3. -r / -ar / -er, -maz / -mez ve -an / -en sıfat-fiil ekleriyle kurulan sıfat tamlaması yapısındaki birleşik kelimeler ayrı yazılır:

- bakar kör
- çalar saat
- çıkar yol
- güler yüz
- koşar adım
- yazar kasa
- çıkmaz sokak
- görünmez kaza
- tükenmez kalem
- uçan daire

4. Renk sözü veya renklerden birinin adıyla kurulmuş isim tamlaması yapısındaki renk adları ayrı yazılır:

- bal rengi
- ateş kırmızısı
- duman rengi
- gece mavisi
- gümüş rengi
- limon sarısı

5. Rengin tonunu belirtmek üzere renkten önce kullanılan sıfatlar ayrı yazılır:

- açık mavi
- kara sarı
- koyu mavi
- açık yeşil
- kirli sarı
- koyu yeşil

6. Yer adlarında kullanılan *batı, doğu, güney, kuzey, güneybatı, güneydoğu, kuzeybatı, kuzeydoğu, aşağı, yukarı, orta, iç, yakın, uzak* kelimeleri ayrı yazılır:

- Doğu Anadolu
- Güney Kutbu
- Kuzey Amerika
- Aşağı Ayrancı
- Orta Asya
- Orta Doğu
- İç Anadolu
- Yakın Doğu
- Uzak Doğu

7. Kişi adlarından oluşmuş *mahalle, bulvar, cadde, sokak, ilçe, köy* vb. yer ve kuruluş adlarında, sondaki unvanlar hariç şahıs adları ayrı yazılır:

- Yunus Emre Mahallesi
- Gazi Mustafa Kemal Bulvarı
- Sadri Artunç Caddesi
- Fevzi Çakmak Sokağı
- Cemal Nadir Sokağı
- Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi
- Sütçü İmam Üniversitesi

8. *Dış, iç, sıra* sözleriyle oluşturulan birleşik kelime ve terimler ayrı yazılır:

- ahlak dışı
- çağ dışı
- kanun dışı
- olağan dışı
- yasa dışı
- ceviz içi
- hafta içi
- yurt içi
- akli sıra
- ardı sıra
- peşi sıra
- yanı sıra

9. Somut olarak yer belirten *alt* ve *üst* sözleriyle oluşturulan birleşik kelime ve terimler ayrı yazılır:

- deri altı
- su altı
- yer altı (yüzey)
- böbrek üstü bezi

10. *Alt, üst, ana, ön, art, arka, yan, karşı, iç, dış, orta, büyük, küçük, sağ, sol, peşin, bir, iki, tek, çok, çift* sözlerinin başa getirilmesiyle oluşturulan birleşik kelime ve terimler ayrı yazılır:

- alt yazı
- üst kat
- ana bilim dalı
- ana dili
- ön söz
- ön yargı
- art damak
- art niyet
- arka plan
- yan cümle
- yan etki
- karşı görüş
- iç savaş
- iç tüzük
- dış borç
- orta kulak
- büyük defter
- küçük harf
- küçük parmak
- sağ bek
- sol açık
- peşin hüküm
- bir hücreli
- tek hücreli
- çok hücreli
- çift ayaklılar
- çift kanatlılar

Büyük Harflerin Kullanıldıkları Yerler

1. Cümle büyük harfle başlar:

- Ak akçe kara gün içindir.
- Hayatta en hakiki mürşit ilimdir, fendir. (Atatürk)

2. Cümle içinde tırnak veya yay ayraç içine alınan cümleler büyük harfle başlar ve sonlarına uygun noktalama işareti (nokta, soru, ünlem vb.) konur:

- Atatürk "Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur!" diyor.
- Anadolu kentlerini, köylerini (Köy sözünü de çekinerek yazıyorum.) gezsek bile görmek için değil, kendimizi göstermek için geziyoruz. (Nurullah Ataç)

3. İki çizgi arasındaki açıklama cümleleri büyük harfle başlamaz:

- Bir zamanlar -bu zamanlar çok da uzak değildir, bundan on, on iki yıl önce- Türk saltanatının maddi sınırları uçsuz bucaksız denilecek kadar genişti. (Yakup Kadri Karaosmanoğlu)
- Bu sefer de onları -her zamanki yerlerinde bulmak ihtimaliyle- farkında olmadan aramıştım. (Ahmet Hamdi Tanpınar)

4. İki noktadan sonra gelen cümleler büyük harfle başlar:

- Menfaat sandalyeye benzer: Başında taşırsan seni küçültür, ayağının altına alırsan yükseltir. (Cenap Şahabettin)

NOT 1: İki noktadan sonra cümle ve özel ad niteliğinde olmayan örnekler sırlandığında bunlar büyük harfle başlamaz:

- Bu eskiliği siz de çok evde görmüşsünüzdür: duvarlarda çiviler, çivi yerleri, lekeler... (Memduh Şevket Esendal)

NOT 2: Rakamla başlayan cümlelerde rakamdan sonra gelen kelime özel ad değilse büyük harfle başlamaz:

- 2007 yılında Türk Dil Kurumunun 75. yılını kutladık.

5. Örnek niteliğindeki kelimelerle başlayan cümlede de ilk harf büyük yazılır:

- "Banka, bütçe, devlet, fındık, kanep, menekşe, şemsiye" gibi yüzlerce kelime, kökenleri yabancı olmakla birlikte artık dilimizin malı olmuştur.

6. Dizeler büyük harfle başlar:

- Halk içinde muteber bir nesne yok devlet gibi
Olmaya devlet cihanda bir nefes sıhhat gibi. (Muhibbi)
- Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak. (Mehmet Akif Ersoy)

- *Bin atlı akınlarda çocuklar gibi şendik
Bin atlı o gün dev gibi bir orduyu yendik.* (Yahya Kemal Beyatlı)

7. Özel adlar büyük harfle başlar:

1. Kişi adları, soyadları ve takma adlar büyük harfle başlar:

- *Mustafa Kemal Atatürk*
- *İsmet İnönü*
- *Kâzım Karabekir*
- *Ahmet Haşım*
- *Muhibbi (Kanuni Sultan Süleyman)*
- *Demirtaş (Ziya Gökalp)*
- *Tarhan (Ömer Seyfettin)*
- *Kirpi (Refik Halit Karay)*
- *Sait Faik Abasıyanık*
- *Yunus Emre*
- *Karacaoğlan*
- *Âşık Ömer*
- *Deli Ozan (Faruk Nafiz Çamlıbel)*
- *Server Bedi (Peyami Safa)*
- *İrfan Kudret (Cahit Sıtkı Tarancı)*
- *Mehmet Ali Sel (Orhan Veli Kanık)*

2. Kişi adlarından önce ve sonra gelen unvanlar, saygı sözleri, rütbe adları ve lakaplar büyük harfle başlar:

- *Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Atatürk*
- *Kaymakam Erol Bey*
- *Dr. Alâaddin Yavaşca*
- *Sayın Prof. Dr. Hasan Eren*
- *Mustafa Efendi*
- *Zeynep Hanım*
- *Bay Ali Çiçekçi*
- *Mareşal Fevzi Çakmak*
- *Yüzbaşı Cengiz Topel*
- *Mimar Sinan*
- *Fatih Sultan Mehmet*
- *Genç Osman*
- *Deli Dumrul*

3. Akrabalık adı olup lakap veya unvan olarak kullanılan kelimeler büyük harfle başlar:

- *Baba Gündüz*
- *Dayı Kemal*
- *Hala Sultan*
- *Nene Hatun*
- *Gül Baba*
- *Susuz Dede*
- *Telli Baba*

4. Akrabalık bildiren kelimeler küçük harfle başlar:

- *Tülay ablama gittim.*
- *Ayşe teyzemin keki çok güzel.*

5. Cümle içinde özel adın yerine kullanılan makam veya unvan sözleri büyük harfle başlar:

- *Uzak Doğu'dan gelen heyeti Vali dün kabul etti.*

6. Saygı bildiren sözlerden sonra gelen ve makam, mevki, unvan bildiren kelimeler büyük harfle başlar:

- *Sayın Bakan*
- *Sayın Başkan*
- *Sayın Rektör*
- *Sayın Vali*

7. Mektuplarda ve resmî yazışmalarda hitaplar büyük harfle başlar:

- *Sevgili Kardeşim*
- *Aziz Dostum*
- *Değerli Dinleyiciler*

8. Hayvanlara verilen özel adlar büyük harfle başlar:

- *Boncuk*
- *Fındık*
- *Kokoş*
- *Minnoş*
- *Pamuk*

9. Millet, boy, oymak adları büyük harfle başlar:

- *Alman*
- *Japon*
- *Kazak*
- *Özbek*
- *Arap*
- *Rus*
- *Kırgız*
- *Tatar*
- *İngiliz*
- *Türk*
- *Oğuz*
- *Karakeçili*

10. Dil ve lehçe adları büyük harfle başlar:

- *Türkçe*
- *Rusça*
- *Kazakça*
- *Tatarca*
- *Almanca*
- *Arapça*
- *Kırgızca*
- *İngilizce*
- *Oğuzca*
- *Özbekçe*

11. Devlet adları büyük harfle başlar:

- *Türkiye Cumhuriyeti*
- *Suudi Arabistan*
- *Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti*
- *Azerbaycan*
- *Amerika Birleşik Devletleri*
- *Kırım Özerk Cumhuriyeti*

12. Din ve mezhep adları ile bunların mensuplarını bildiren sözler büyük harfle başlar:

- *Müslümanlık, Müslüman*
- *Hanefilik, Hanefi*
- *Musevilik, Musevi*
- *Katoliklik, Katolik*
- *Budizm, Budist*

13. Din ve mitoloji ile ilgili özel adlar büyük harfle başlar:

- *Tanrı*
- *Cebrail*
- *Allah*
- *Zeus*
- *İlah*
- *Osiris*

- *Kibele*

NOT: “Tanrı, Allah, İlah” sözleri özel ad olarak kullanılmadıklarında küçük harfle başlar:

- *Eski Yunan tanrıları.*
- *Müzik dünyasının ilahı.*
- *“Amerika’da kaçakçılığın allahları vardır.” (Tarık Buğra)*

14. Gezegen ve yıldız adları büyük harfle başlar:

- *Merkür*
- *Neptün*
- *Satürn*
- *Halley*

NOT: *Dünya, güneş, ay* kelimeleri gezegen anlamı dışında kullanıldıklarında küçük harfle başlar:

- *Biz dünyadan ayrı yaşarken dünya epey değişmiş.* (Hüseyin Cahit Yalçın)

15. Düşünce, hayat tarzı, politika vb. anlamlar bildirdiğinde doğu ve batı sözlerinin ilk harfleri büyük yazılır:

- *Batı medeniyeti*
- *Doğu mistisizmi*

NOT: Bu sözler yön bildirdiğinde küçük yazılır: *Bursa’nın doğusu, Ankara’nın batısı* vb.

16. Yer adları (kita, bölge, il, ilçe, köy, semt vb.) büyük harfle başlar:

- *Afrika*
- *Asya*
- *Güneydoğu Anadolu*
- *İç Anadolu*
- *İstanbul*
- *Taşkent*
- *Ürgüp*
- *Akçaköy*
- *Çayırbağı*
- *Bahçelievler*
- *Kızılay*
- *Sarıyer*

17. Yer adlarında ilk isimden sonra gelen ve deniz, nehir, göl, dağ, boğaz vb. tür bildiren ikinci isimler büyük harfle başlar:

- *Ağrı Dağı*
- *Aral Gölü*
- *Asya Yakası*
- *Çanakkale Boğazı*
- *Dicle Irmağı*
- *Ege Denizi*
- *Erciyes Dağı*
- *Fırat Nehri*
- *Süveyş Kanalı*
- *Tuna Nehri*
- *Van Gölü*
- *Zigana Geçidi*

NOT: Özel ada dâhil olmayıp tamlama kuran şehir, il, ilçe, belde, köy vb. sözler küçük harfle başlar:

- *Konya ili*
- *Etimesgut ilçesi*
- *Uzungöl beldesi*
- *Taflan köyü*

18. Mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak adlarında geçen mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak kelimeleri büyük harfle başlar:

- Halit Rifat Paşa Mahallesi
- Yunus Emre Mahallesi
- Karaköy Meydanı
- Zafer Meydanı
- Ziya Gökalp Bulvarı
- Nene Hatun Caddesi
- Cemal Nadir Sokağı
- İnkılap Sokağı

19. Saray, köşk, han, kale, köprü, kule, anıt vb. yapı adlarının bütün kelimeleri büyük harfle başlar:

- Dolmabahçe Sarayı
- İshakpaşa Sarayı
- Çankaya Köşkü
- Horozlu Han
- Ankara Kalesi
- Alanya Kalesi
- Galata Köprüsü
- Mostar Köprüsü
- Beyazıt Kulesi
- Zafer Abidesi
- Bilge Kağan Anıtı

20. Yer bildiren özel isimlerde kısaltmalı söyleyiş söz konusu olduğunda, yer adının ilk harfi büyük yazılır:

- Hisar'dan
- Boğaz'dan
- Köşk'e

21. Kurum, kuruluş ve kurul adlarının her kelimesi büyük harfle başlar:

- Türkiye Büyük Millet Meclisi
- Türk Dil Kurumu
- Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi
- Devlet Malzeme Ofisi
- Millî Kütüphane
- Çocuk Esirgeme Kurumu
- Atatürk Orman Çiftliği
- Çankaya Lisesi
- Anadolu Kulübü
- Mavi Köşe Bakkaliyesi
- Türk Ocağı, Yeşilay Derneği
- Muharip Gaziler Derneği
- Emek İnşaat
- Bakanlar Kurulu
- Türk Dili Dergisi Yayın Danışma Kurulu
- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı
- Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

22. Kanun, tüzük, yönetmelik, yönerge, genelge adlarının her kelimesi büyük harfle başlar:

- Medeni Kanun
- Türk Bayrağı Tüzüğü
- Telif Hakkı Yayın ve Satış Yönetmeliği

23. Kurum, kuruluş, kurul, merkez, bakanlık, üniversite, fakülte, bölüm, kanun, tüzük, yönetmelik ve makam sözleri asılları kastedildiğinde büyük harfle başlar:

- Türkiye Büyük Millet Meclisi her yıl 1 Ekim'de toplanır. Bu yıl ise Meclis, yeni döneme erken başlayacak.
- Türk Dil Kurumu çalışmalarını titizlikle sürdürüyor. Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü, Kurumun 21 Mayıs 2009 tarihinde Kars'ta düzenlediği toplantıda kullanıma açıldı.
- 2876 sayılı Kanun bu yıl yeniden gözden geçiriliyor.
- Yazarlara ödenecek telif ücreti, Telif Hakkı Yayın ve Satış Yönetmeliği'ne göre düzenlenmektedir. Yapılan işlem Yönetmelik'in 4'üncü maddesine aykırı düşmektedir.

24. Kitap, dergi, gazete ve sanat eserlerinin (tablo, heykel, beste vb.) her kelimesi büyük harfle başlar:

- *Nutuk,*
- *Safahat*
- *Kendi Gök Kubbemiz*
- *Anadolu Notları*
- *Sinekli Bakkal*
- *Türk Dili*
- *Türk Kültürü*
- *Varlık*
- *Resmî Gazete*
- *Hürriyet*
- *Milliyet*
- *Türkiye*
- *Yeni Asır*
- *Kaplumbağa Terbiyecisi*
- *Yorgun Herkül*
- *Saraydan Kız Kaçırma*
- *Onuncu Yıl Marşı*

NOT 1: Özel ada dâhil olmayan *gazete, dergi, tablo* vb. sözler büyük harfle başlamaz:

Milliyet gazetesi

Türk Dili dergisi

Halı Dokuyan Kızlar tablosu

NOT 2: Kitap, makale, tiyatro eseri, kurum adı vb. özel adlarda yer alan kelimelerin ilk harfleri büyük yazıldığında *ve, ile, ya, veya, yahut, ki, da, de* sözleriyle *mı, mi, mu, mü* soru eki küçük harfle yazılır:

- *Mai ve Siyah*
- *Suç ve Ceza*
- *Leyla ile Mecnun*
- *Turfanda mı, Turfa mı?*
- *Diğerler ki*
- *Dünyaya İkinci Geliş yahut Sır İçinde Esrar*
- *Ya Devlet Başa ya Kuzgun Leşe*
- *Ben de Yazdım*
- *Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu*

Özel adın tamamı büyük yazıldığında *ve, ile, ya, veya, yahut, ki, da, de* sözleriyle *mı, mi, mu, mü* soru eki de büyük harfle yazılır:

- *DİL VE TARİH-COĞRAFYA FAKÜLTESİ*

25. Ulusal, resmî ve dinî bayramlarla anma ve kutlama günlerinin adları büyük harfle başlar:

- *Cumhuriyet Bayramı*
- *Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı*
- *Ramazan Bayramı*
- *Kurban Bayramı*
- *Nevruz Bayramı*
- *Miraç Kandili*
- *Anneler Günü*
- *Öğretmenler Günü*
- *Dünya Tiyatro Günü*
- *14 Mart Tıp Bayramı*
- *Hıdırellez*

26. Kurultay, bilgi şöleni, çalıştay, açık oturum vb. toplantıların adlarında her kelimenin ilk harfi büyük yazılır:

- VI. Uluslararası Türk Dili Kurultayı
- Kitle İletişim Araçlarında Türkçenin Kullanımı Bilgi Şöleni
- Karamanlı Türkçesi Araştırmaları Çalıştayı

27. Tarihî olay, çağ ve dönem adları büyük harfle başlar:

- Kurtuluş Savaşı
- Millî Mücadele
- Cıralı Taş Devri
- İlk Çağ
- Lale Devri
- Cahiliye Dönemi
- Buzul Dönemi
- Millî Edebiyat Dönemi
- Servetifünun Dönemi'nin
- Tanzimat Dönemi'nde

28. Özel adlardan türetilen bütün kelimeler büyük harfle başlar:

- Türklük
- Türkleşmek
- Türkçü
- Türkçülük
- Türkçe
- Avrupalı
- Avrupalılaşmak
- Asyalılık
- Darvinci
- Konyalı
- Bursalı

NOT: Özel ad kendi anlamı dışında yeni bir anlam kazanmışsa büyük harfle başlamaz:

- *acem* (Türk müziğinde bir perde)
- *hicaz* (Türk müziğinde bir makam)
- *nihavent* (Türk müziğinde bir makam)
- *amper* (elektrik akımında şiddet birimi)
- *jul* (fizikte iş birimi)
- *allahlık* (saf, zararsız kimse)
- *donkişotluk* (gereği yokken kahramanlık göstermeye kalkışma)

29. Para birimleri büyük harfle başlamaz:

- *avro*
- *dinar*
- *dolar*
- *lira*
- *kuruş*
- *liret*

30. Müzikte kullanılan makam ve tür adları büyük harfle başlamaz:

- *acemaşiran*
- *acembuselik*
- *bayati*
- *hicazkâr*
- *türkü*
- *varsağı*
- *bayatı*

31. Yer, millet ve kişi adlarıyla kurulan birleşik kelimelerde sadece özel adlar büyük harfle başlar:

- *Antep fıstığı*
- *Brüksel lahanası*
- *Frenk gömleği*
- *Hindistan cevizi*
- *İngiliz anahtarı*
- *Japon gülü*
- *Maraş dondurması*
- *Van kedisi*

32. Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlar:

- 29 Mayıs 1453 Salı günü
- 29 Ekim 1923
- 28 Aralık 1982'de göreve başladı.
- Lale Festivali 25 Haziran'da başlayacak.

33. Belirli bir tarihi belirtmeyen ay ve gün adları küçük harfle başlar:

- Okullar genellikle eylülün ikinci haftasında öğretime başlar.
- Yürütme Kurulu toplantılarını perşembe günleri yaparız.

34. Tabela, levha ve levha niteliğindeki yazılarda geçen kelimeler büyük harfle başlar:

• Giriş	• Başkan	• Şehirler Arası Telefon
• Çıkış	• Doktor	• 3. Kat
• Müdür	• Otobüs Durağı	• 4. Sınıf
• Vezne	• Dolmuş Durağı	• 1. Blok

35. Kitap, bildiri, makale vb.nde ana başlıktaki kelimelerin tamamı, alt başlıktaki kelimelerin ise yalnızca ilk harfleri büyük olarak yazılır.

36. Kitap, dergi vb.nde bulunan resim, çizelge, tablo vb.nin altında yer alan açıklayıcı yazılar büyük harfle başlar. Açıklayıcı yazı, cümle niteliğinde değilse sonuna nokta konmaz.

Kısaltmalar

Herhangi bir sözcük veya sözcük grubunu oluşturan harflerin bir kısmı kullanılarak oluşturulmuş kısa sözcüğe **kısaltma** denir. Kısaltmalar tek bir harften oluşabildiği gibi, harf ve noktalama işaretlerinden veya noktalama işareti olmaksızın yan yana dizilmiş harflerden de meydana gelebilir. Kısaltmalarla ilgili kurallar şunlardır:

1. Kuruluş, ülke, kitap, dergi ve yön adlarının kısaltmaları her kelimenin ilk harfinin büyük olarak yazılmasıyla yapılır:

• TBMM (Türkiye Büyük Millet Meclisi)	• TD (Türk Dili)	• K (kuzey)
• TDK (Türk Dil Kurumu)	• TK (Türk Kültürü)	• GB (güneybatı)
• ABD(Amerika Birleşik Devletleri)	• TDED(Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi)	• GD(güneydoğu)
• KB (Kutadgu Bilig)	• B (batı)	• KB (kuzeybatı)
	• D (doğu)	• KD (kuzeydoğu)
	• G (güney)	

NOT: Gelenekleşmiş olan *T.C.* (Türkiye Cumhuriyeti) ve *T.* (Türkçe) kısaltmalarının dışında büyük harflerle yapılan kısaltmalarda nokta kullanılmaz.

2. Ölçü birimlerinin uluslararası kısaltmaları kullanılır:

• <i>m</i> (metre)	• <i>g</i> (gram)	• <i>mg</i> (miligram)
• <i>mm</i> (milimetre)	• <i>kg</i> (kilogram)	• <i>m²</i> (metrekare)
• <i>cm</i> (santimetre)	• <i>l</i> (litre)	• <i>cm²</i> (santimetrekare)
• <i>km</i> (kilometre)	• <i>hl</i> (hektolitire)	

3. Kuruluş, kitap, dergi ve yön adlarıyla ölçülerin dışında kalan kelime veya kelime gruplarının kısaltılmasında, ilk harfle birlikte kelimeyi oluşturan temel harfler dikkate alınır. Kısaltılan kelime veya kelime grubu; özel ad, unvan veya rütbe ise ilk harf büyük; cins isim ise ilk harf küçük olur:

• <i>Alm.</i> (Almanca)	• <i>Gen.</i> (General)
• <i>İng.</i> (İngilizce)	• <i>sf.</i> (sıfat)
• <i>Kocatepe Mah.</i> (Kocatepe Mahallesi)	• <i>haz.</i> (hazırlayan)
• <i>Güniz Sok.</i> (Güniz Sokağı)	• <i>çev.</i> (çeviren)
• <i>Prof.</i> (Profesör)	• <i>ed.</i> (edebiyat)
• <i>Dr.</i> (Doktor)	• <i>fiz.</i> (fizik)
• <i>Av.</i> (Avukat)	• <i>kim.</i> (kimya)
• <i>Alb.</i> (Albay)	

4. Küçük harflerle yapılan kısaltmalara getirilen eklerde kelimenin okunuşu esas alınır:

• <i>cm'yi</i>	• <i>kg'dan</i>	• <i>mm'de</i>	• <i>kr'un.</i>

5. Büyük harflerle yapılan kısaltmalara getirilen eklerde ise kısaltmanın son harfinin okunuşu esas alınır:

• <i>BDT'ye</i>	• <i>TRT'den</i>
• <i>TDK'den</i>	• <i>TL'nin</i>
• <i>THY'de</i>	

NOT 1: Ancak kısaltması büyük harflerle yapıldığı hâlde bir kelime gibi okunan kısaltmalara getirilen eklerde kısaltmanın okunuşu esas alınır: *ASELSAN'da*, *BOTAŞ'ın*, *NATO'dan*, *UNESCO'ya* vb.

NOT 2: Numara sözünün kısaltması da kelime gibi okunduğundan getirilecek olan ek okunuşa göre getirilecektir: *No.lu*, *No.suz*

6. Sonunda nokta bulunan kısaltmalarla üs işaretli kısaltmalara gelen ekler kesmeyle ayrılmaz. Bu tür kısaltmalarda ek noktadan ve üs işaretinden sonra, kelimenin veya üs işaretinin okunuşuna uygun olarak yazılır:

- *vb.leri*,
- *Alm.dan*,
- *İng.yi*
- *cm³e* (santimetreküpe)
- *m²ye* (metrekareye)
- *6⁴ten* (altı üssü dörtten)

7. Sert ünsüzle biten kısaltmalar, ek aldıkları zaman okunuşta sert ses yumuşatılmaz:

- *AGİK'in* (AGİĞ'in değil)
- *CMUK'un* (CMUĞ'un değil)
- *RTÜK'e* (RTÜĞ'e değil)
- *TÜBİTAK'ın* (TÜBİTAĞ'ın değil)

NOT: Ancak *birlik* kelimesiyle yapılan kısaltmalarda söyleyişte *k'nin* yumuşatılması normaldir:

- *ÇUKOBİRLİK'e* (söylenişi ÇUKOBİRLİĞE),
- *FİSKOBİRLİK'in* (söylenişi FİSKOBİRLİĞİN).

ALİŞTIRMALAR

1. Aşağıda verilen sözcüklerden hangisinin yazımı **yanlıştır**?

- a. altkural
- b. danaburnu
- c. suççeği
- d. demirbaş
- e. imambayıldı

Açıklama: Doğru cevap A'dır. "iç, dış, alt, üst, ön" gibi sözcüklerin başta olduğu birleşik sözcükler ayrı yazılır. Bu nedenle "altkural" sözcüğü "alt kural" biçiminde yazılmalıydı.

2. Aşağıda verilen sözcüklerden hangisinin yazımı **yanlıştır**?

- a. ay tutulması
- b. yasa dışı
- c. gayri menkul
- d. çakmak taşı
- e. ardı sıra

Açıklama: Doğru cevap C'dir. Dilimize Arapça ve Farsçadan geçen, tek sözcük gibi düşünülen tamlamalar bitişik yazılır. "gayri menkul" sözcüğü "gayrimenkul" biçiminde yazılmalıdır.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı **vardır**?

- a. Bu fakültede sekiz yüz elli öğrenci eğitim görüyor.
- b. Marmara denizindeki kirlilik oranının günden güne arttığı söyleniyor.
- c. Bahçeye çıkarken üzerine pembe bir şal almıştı.
- d. Romanında çocukluk günlerine çokça yer vermişti.
- e. Daha on beş yaşındayken yaşamın acı yüzüyle tanışmıştı.

Açıklama: Doğru cevap B'dir. Büyük harfin yazımına dair bir yazım yanlışı sorusudur. B seçeneğindeki "Marmara denizindeki" sözünün yazımında büyük harflerin yazımıyla ilgili yazım kuralı aşağıda örnekleriyle verilmiştir. "Yer adlarında ilk isimden sonra gelen deniz, nehir, göl, dağ, boğaz vb. tür bildiren ikinci isimler büyük harfle başlar: Ağrı Dağı, Aral Gölü, Çanakkale Boğazı, Dicle Irmağı, Ege Denizi, Erciyes Dağı, Fırat Nehri, Tuna Nehri, Van Gölü, Zigana Gecidi, Süveyş Kanalı vb. "

Kaynakça

- Rekin Ertem- İsa Kocakaplan, Üniversitelerde Türk Dili ve Kompozisyon, Kesit Yayınları, İstanbul, 2011.
- Mehmet Dursun Erdem, Mustafa Karataş, Erkan Hirik, Yeni Türk Dili, Maarif Mektepleri Yayınları, Ankara, 2005.

- Doğan Aksan, Türkçenin Gücü, Bilgi Yayınevi, Ankara, 2008.
- Editör Ceyhun Vedat Uygur, Yaşar Öztürk, Şerif Kutludağ, Şenel Çalışkan, Aliye Tokmakoğlu, Üniversiteler İçin Türk Dili Yazılı ve Sözlü Anlatım, Kriter Yayınevi, İstanbul, 2008.
- Kemal Ateş, Türk Dili, Ankara, 1999.
- Zeynep Korkmaz, Ahmet B. Ercilasun, Tuncer Gülensoy, İsmail Parlatır, Hamza Zülfikar, Necat Birinci, Türk Dili ve Kompozisyon, Ekin Kitabevi, Ankara, 2005.
- Süer Eker, Çağdaş Türk Dili, Grafiker Yayınları, Ankara, 2003.
- Yazım Kılavuzu, TDK Yayınları, Ankara, 2008.
- <http://www.tdk.gov.tr>